

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

30 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Terziman Alexandru în numele inculpatei Untu Ana, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 28 mai 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui

*Untu Ana XXXXX, născută
la XXXXX, originară și domiciliată în
XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 08.09.2020 – 28.05.2021;

Instanța de apel: 21.06.2021 – 06.10.2021;

Instanța de recurs: 17.01.2022 – 30.03.2022.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătorei Chisinău, sediul Buiucani din 28 mai 2021, *Untu Ana XXXXX* a fost recunoscută vinovată și condamnată pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă de 4 (patru) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul SC „Ultracom Electronic” SRL împotriva lui Untu Ana.

A fost dispusă încasarea de la inculpata Untu Ana cu titlul de prejudiciu material, suma de 10 586 lei în beneficiul lui SC „Ultracom Electronic” SRL.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că, inculpata Untu Ana, la data de 12 martie 2020, aproximativ la orele 12:00, în timp ce se afla în magazinul „Darwin”, de pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 3, mun. Chișinău, acționând cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a persoanei prin prezentarea ca adevărată a unor fapte mincinoase, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul ilegal al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind conștient survenirea acestora, având asupra sa buletinul de identitate eliberat pe numele „Victoriei Bătrîncea”, prezentându-se ca „Bătrîncea Victoria”, cunoscând că nu-și va onora obligațiunile, a încheiat din numele acesteia cu reprezentanții SRL „Glamis” contractul de credit nr. XXXXX, obținând ilicit telefonul de model „Samsung Galaxy A71” cu accesorii în sumă totală de 10 586 lei, cauzându-i astfel proprietarului SRL „Glamis” daune materiale în proporții considerabile.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatei au fost încadrate în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, escrocheria, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, acțiuni care au produs daune considerabile.*

2. Nefiind de acord cu sentința nominalizată împotriva acesteia a declarat apel **avocatul Alexandru Terziman în numele inculpatei Untu Ana**, prin care a cerut casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatei Untu Ana recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal să-i fie stabilită o pedeapsă non privativă de libertate.

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- circumstanțe atenuante pentru Untu Ana au servit recunoașterea vinovăției și căința sinceră conform art. 76 alin. (2) Cod penal, iar circumstanțe agravante pentru inculpată conform art. 77 Cod penal, instanța de fond nu a stabilit. Totodată, în instanța de judecată a fost precizat faptul că, Untu Ana înțelege gravitatea faptei comise și își dorește să își schimbe stilul său de viață;

- inculpata Untu Ana a crescut într-o familie socialmente vulnerabilă cu profunde probleme de ordin financiar, fapt ce a condiționat anumite devieri comportamentale;

- în temeiul art. 61 alin. (2) Cod penal în coroborare cu prevederile art. 79 Cod penal pedeapsa penală își poate atinge scopul prin aplicarea unei pedepse sub limitele minime stabilite de Codul penal pentru infracțiunea prevăzută la art. 190 Cod penal;

- la individualizarea pedepsei instanța de judecată ar fi trebuit să ia în calcul și circumstanța atenuantă prevăzută la art. 76 alin. (1), lit. c) Cod penal și anume „săvârșirea infracțiunii ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin personal sau familial”;

- la stabilirea pedepsei din 3 categorii de sancțiuni: amendă, muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare de până la 3 ani, instanța de judecată a aplicat pedeapsa cea mai dură și anume închisoarea.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2021, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

3.1. Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a constatat că, instanța de fond, cercetând cumulul de probe administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatei Untu Ana încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 190 alin. (1) Cod penal.

Cu referire la învinuirea înaintată inculpatei Untu Ana, instanța de apel a stabilit în baza probelor administrate de acuzatorul de stat, că acțiunile infracționale ale inculpatei întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, sentința primei instanțe nefiind contestată în această parte, de către părțile la proces.

Însă, în limitele judecării apelului, instanța de apel, verificând chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatei Untu Ana a constatat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Subsidiar, prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale.

Pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

La caz, instanța de apel a reținut că după caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal se califică ca infracțiune mai puțin gravă.

În conformitate cu art. 76 Cod penal în privința inculpatei Untu Ana au fost reținute următoarele circumstanțele atenuante: săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani.

În conformitate cu art. 77 Cod penal în privința inculpatei Untu Ana nu au fost stabilite careva circumstanțe agravante.

În contextul dat, evaluând întreaga conduită a inculpatei Untu Ana înainte și după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, și anume că, pe durata examinării cauzei penale în prima instanță, inculpata Untu Ana s-a eschivat de a se prezenta la ședințele de judecată, fiind anunțată în căutare, instanța de apel, reieșind din întreaga conduită a inculpatei Untu Ana, a apreciat apreciază că scopul pedepsei de conformare a unei atitudini corecte față de munca, ordinea de drept și regulile de conviețuire socială poate fi atins doar prin aplicarea unei pedepse privative de libertate.

Punând în balanță ansamblul acestor împrejurări, instanța de apel a conchis că pentru realizarea scopului pedepsei prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, privind prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către inculpată și pentru reeducarea acesteia, se impune aplicarea unei pedepse privative de libertate.

Or, inculpata s-a sustras de la procedurile judiciare, fiind anunțată în căutare, eschivându-se intenționat de a se prezenta în instanța de judecată, nu a fost reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune, ceea ce denotă atitudinea ei față de fapta comisă, comportamentul și atitudinea inculpatei față de normele ocrotite de legea penală.

Cu referire la solicitarea apărătorului de a fi aplicate prevederile art. 79 Cod penal în privința inculpatei, instanța a menționat că excepționale pot fi considerate una sau mai multe circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 Cod penal.

În sensul art. 79 Cod penal se înțelege că în cauză trebuie să existe împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, sau în datele privind personalitatea infractorului, așa circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție sau se consideră ieșite din comun.

Împrejurările obișnuite sunt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale.

În contextul reflecțiilor de mai sus și desprinse din jurisprudența națională, instanța de apel a considerat că deși, inculpata a recunoscut vina, a comis o infracțiune mai puțin gravă și anterior nu a fost atras la răspundere penală, acestea nu pot fi apreciate ca circumstanțe excepționale, deoarece aceste circumstanțe urmează a fi valorificate în corespundere cu prevederile art. 75 Cod penal, mai mult ca atât, aceste aspecte apreciate în coraport cu caracterul și gradul prejudiciabil al faptei nu constituie situații sau stări de lucruri, care pot a fi considerate ieșite din comun.

Astfel, la caz, instanța a conchis că nu au fost stabilite careva circumstanțe excepționale în sensul art. 79 Cod penal, iar solicitarea avocatului Alexandru Termizan privind aplicarea inculpatei Untu Ana a unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege a fost respinsă ca nefondată.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *avocatul Terziman Alexandru în numele inculpatei Untu Ana*, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a hotărârilor pronunțate pe caz, în partea stabilirii pedepsei, cu stabilirea unei pedepse non privative de libertate, sub limita minimă prevăzută de lege.

Astfel, în recursul declarat, recurentul explică faptul că, sancțiunea normei de incriminare prevede 3 categorii de sancțiuni alternative: amendă, muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare de până la 3 ani. Însă, instanțele de fond au aplicat pedeapsa cea mai dură și anume închisoarea.

Tot aici, apărătorul afirmă că pedeapsa aplicată inculpatei nu este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei. Consideră că pedeapsa stabilită de prima instanță este prea aspră în raport cu factorii determinanți și importanți ai cauzei și anume: conștientizarea acțiunilor sale, consecințele generate și recunoașterea vinovăției. Aplicarea în privința inculpatei a unei pedepse mai blânde va asigura aplicarea unei pedepse echitabile, condiționând gradul influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatei.

În această ordine de idei, consideră că în temeiul art. 61 alin. (2) Cod penal coroborat cu art. 79 Cod penal, pedeapsa penală își poate atinge scopul prin aplicarea unei pedepse sub limitele minime prevăzute de lege pentru infracțiunea prescrisă la art. 190 Cod penal.

4.1. Asupra recursului declarat, procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție a depus referință, prin care solicită inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat, din motiv că instanța de apel a adoptat o decizie legală și motivată.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu actele dosarului, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru considerentele de fapt și de drept expuse în contextul ce urmează.

Pornind de la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, se relevă că instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

De asemenea, conform prevederilor expuse în art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și motivate corespunzător de titularul cererii de recurs.

Din textul recursului, rezultă că apărătorul inculpatei își exprimă dezacordul cu pedeapsa stabilită celei din urmă, făcând referire la temeiul pentru recurs de la pct. 10)

alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, dar și la pct. 6) al aceleiași norme, potrivit căreia instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Având în vedere că recurentul nu critică stabilirea vinovăției sau încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei, instanța de recurs nu se va expune la aceste capitole, verificând hotărârea instanței de apel doar sub aspectul individualizării pedepsei stabilite inculpatului.

Astfel, se reține că inculpata Untu Ana a fost condamnată pentru comiterea infracțiunii prevăzută la art. 190 alin. (1) Cod penal, care prevede trei forme alternative de pedeapsă: amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 până la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

La caz, lui Untu Ana i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 luni, cu executare în penitenciar de tip închis, pentru femei.

La stabilirea categoriei și termenului de pedeapsă, instanțele de fond justificat au reținut în calitate de circumstanțe atenunate săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani, dar și lipsa circumstanțelor agravante.

Prin urmare, pedeapsa definitivă stabilită inculpatei este individualizată în limitele sancțiunii prevăzute de norma de incriminare, avându-se în vedere circumstanțele cauzei, dar și cele care caracterizează inculpata Untu Ana. În acest context, instanțele au reținut că aceasta se sustrage de la judecare cauzei, fiind intentat un dosar de căutare în privința sa, nu a recuperat prejudiciul material cauzat, ceea ce în viziunea instanțelor de judecată constituie un indicator că persoana trasă la răspundere penală, la caz, inculpata Untu Ana, nu a conștientizat fapta comisă și consecințele acesteia, împrejurări care pun la îndoială capacitatea acesteia de a se corija în condiții neprivative de libertate.

La acest capitol, Colegiul penal ține să menționeze că este solidară cu concluziile instanțelor ierarhic inferioare, și statuează că pedeapsa închisorii, așa precum a fost dozată de către instanțele de fond, vor contribui la corectarea comportamentului inculpatei, fără a trezi sentimente de ură față de actul de înfăptuire a justiției, dar și față de autoritatea legii penale, care impune o anumită conduită pentru o mai bună conviețuire în societate.

Totodată, Colegiul penal atestă că solicitările recurentului au constituit obiect de discuție la judecarea cauzei în apel, asupra cărora instanța s-a expus argumentat în decizia pronunțată.

În sensul celor constatate în prezenta decizie și reieșind din plenitudinea motivelor expuse mai sus, se conchide că instanța de apel s-a expus detaliat și argumentat asupra tuturor motivelor din apel, iar pedeapsa stabilită inculpatei este una echitabilă, legală și corect individualizată.

Pentru aceste considerente, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Terziman Alexandru în numele inculpatei Untu Ana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui **Untu Ana XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **26 mai 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana